

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 16 0 U 000029 18 Uvp
Banjaluka, 10.06.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrša, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi tužioca Centar ... u BiH, S., koga zastupa Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 09.03.2017. godine, tuženog Javne ustanove Javni fond ..., B., u predmetu refundacije isplaćene naknade neto plate za drugu polovinu radnog vremena, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000029 18 U 2 od 31.05.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.06.2020. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000029 18 U 2 od 31.05.2018. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Centra za socijalni rad K.D. broj ... od 09.12.2016. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za refundaciju isplaćene naknade neto plate za drugu polovinu radnog vremena za radnika K.B. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud je obraložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je osporenim aktom ostavio na snazi prvostepeno rješenje od 09.12.2016. godine, jer je isto zasnovano na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud je naveo da među strankama nije sporno da je K.B. zaposlenik tužioca koji je institucija BiH, da ima dijete sa smetnjama u razvoju kome je tužilac kao poslodavac rješenjem od 22.03.2016. godine odobrio rad sa polovinom radnog vremena u periodu od 01.04.2016. do 31.03.2017. godine, utvrđujući mu pravo na isplatu naknade plate koju bi ostvario za puno radno vrijeme, koje iznose mu je i isplatio, a koje pravo zaposlenika K.B. proizilazi iz odredbe člana 43. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17 - u daljem tekstu: Zakon o radu u institucijama BiH). Sud nije doveo u pitanje sadržaj odredbe člana 43. Zakona o radu u institucijama BiH, ali je naveo da ta odredba ne propisuje da poslodavac, u ovom slučaju tužilac, ima pravo da ovu isplaćenu naknadu neto plate za drugu polovinu radnog vremena refundira od tuženog. Sud je naveo da pravo na refundaciju ove naknade ne proizilazi iz odredbe člana 104. stav 1. Zakona o radu u institucijama BiH koja propisuje da će se do donošenja zakona Bosne i Hercegovine kojima se propisuje zdravstvena zaštita zaposlenika, penzijsko i invalidsko osiguranje i druge vrste socijalne zaštite zaposlenika,

primjenjivati zakoni i drugi propisi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prema mjestu prebivališta zaposlenika, zaključujući da se ovom zakonskom odredbom ne proširuju prava tužioca kao poslodavca, već se zaposlenim u državnim institucijama BiH pruža veća garancija zaštite kroz različite oblasti osiguranja. Takođe, sud je naveo da drugim odredbama ovog zakona, kao ni drugim zakonima donesenim na nivou BiH, nije propisano pravo tužioca na refundaciju naknade plate za drugu polovinu radnog vremena od tuženog, zbog čega je zahtjev pravilno odbijen. Konačno, sud je zaključio da nema osnova za uvažavanje zahtjeva tužioca ni primjenom zakona Republike Srpske, tačnije odredbe člana 111. stav 3. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16 - u daljem tekstu: Zakon o radu), koji se shodno sadržaju odredbe člana 1. odnosi samo na prava po osnovu rada u Republici Srpskoj, u koju kategoriju ne spada zaposlenik tužioca K.B., jer on nema zasnovan radni odnos na području Republike Srpske, a kojem zaključku u prilog ide i odredba člana 13. stav 2. Pravilnika o ostvarivanju prava iz dječije zaštite („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 80/05), koja propisuje da se zahtjev ove vrste podnosi prema sjedištu poslodavca koje je u slučaju tužioca u S., a ne u K.D.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da nižestepeni sud nije dao pravilno tumačenje primjene odredbe člana 111. stav 3. Zakona o radu, pogrešno zaključujući da zaposlenik tužioca K.B. nema zasnovan radni odnos na području Republike Srpske, jer iz njegovog ugovora o radu broj ... od 26.02.2008. godine proizilazi da je imenovanom radno mjesto u B., osnovna organizaciona jedinica tužioca Kancelarija BHMACH B., zbog čega je pogrešan zaključak da tužilac zahtjev treba da podnese prema sjedištu poslodavca. Ovo stoga što je nesporno da je zaposlenik tužioca, K.B., u skladu sa Zakonom o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 116/12 i 103/15) i Zakonom o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16 i 66/18), rezident Republike Srpske koji ostvaruje lična primanja iz Budžeta BiH, a za kojeg se u skladu sa odredbom člana 52. stav 3. Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 16/16, 94/16, 72/17 i 25/18 - u daljem tekstu: Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH), porez i doprinosi na primanja uplaćuju prema mjestu njegovog prebivališta, a to je K.D. Konačno predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu ukine ili preinači, a postavio je i zahtjev za nadoknadu troškova postupka ne precizirajući koje tačno troškove potražuje.

Tuženi u odgovoru na zahtjev iznosi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita, jer je sud zauzeo pravilan stav da odredbe Zakona o radu u institucijama BiH ne propisuju obavezu tuženog da institucijama Bosne i Hercegovine refundira naknadu isplaćene neto plate za drugu polovinu radnog vremena, kao što to nije propisano ni drugim zakonima donesenim na nivou Bosne i Hercegovine, pri čemu nije upitno da se na tužioca, kao instituciju BiH, ne mogu primijeniti zakoni Republike Srpske iz razloga koji su navedeni u pobijanoj presudi. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom odbijena je tužba tužioca podnesena protiv osporenog akta tuženog od 09.03.2017. godine, uz iznošenje razloga koji se u bitnom svode na to da tužilac kao

institucija BiH nema pravo na refundaciju naknade plate za drugu polovinu radnog vremena isplaćenu zaposleniku K.B., jer Zakon o radu u institucijama BiH ne propisuje obavezu tuženog da tužiocu refundira ova sredstva, a da primjena Zakona o radu Republike Srpske koja propisuje ovu obavezu tuženog, ne dolazi u obzir jer zaposlenik tužioca K.B. nema zasnovan radni odnos na području Republike Srpske.

Pobijana presuda nije zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava, na što osnovano ukazuje tužilac u zahtjevu. Nije sporno da Zakon o radu u institucijama BiH koji u članu 43. za zaposlenike kao što je K.B. ustanovljava pravo na rad sa polovinom radnog vremena uz punu platu, u toj odredbi, a ni drugim, ne propisuje obavezu tuženog da tužiocu refundira ova sredstva, ali isti zakon u odredbi člana 104. stav 1. koju sud pogrešno tumači, upućuje na primjenu relevantnog Zakona o radu Republike Srpske, koji ovu obavezu tuženog propisuje.

Naime, odredba člana 104. stav 1. Zakona o radu u institucijama BiH propisuje da će se do donošenja zakona Bosne i Hercegovine kojima se propisuje zdravstvena zaštita zaposlenika, penzijsko i invalidsko osiguranje i druge vrste socijalne zaštite zaposlenika, primjenjivati zakoni i drugi propisi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prema mjestu prebavališta zaposlenika. To konkretno sa aspekta predmetne upravne stvari znači da ovdje ima mjesta primjeni odredbe člana 111. Zakona o radu, na čemu pravilno insistira tužilac u zahtjevu. Odredba člana 111. stav 1. Zakona o radu propisuje da jedan od roditelja djeteta sa psihofizičkim smetanjama u razvoju, koje nije smješteno u odgovarajuću zdravstvenu ili socijalnu ustanovu, ima pravo da radi s polovinom punog radnog vremena iz člana 57. stav 1. ovog zakona, sa pravom na naknadu plate za drugu polovinu punog radnog vremena, dok stav 3. propisuje da naknadu plate roditelju djeteta iz stava 1. ovog člana obezbjeđuje Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske.

Sud nije doveo u pitanje sadržaj ove odredbe, ali zaključuje da se na konkretan slučaj ne može primjeniti Zakon o radu, što navodno proizilazi iz odredbe člana 1. istog zakona, jer zaposlenik tužioca K.B. nema zasnovan radni odnos u Republici Srpskoj, što je takođe pogrešno tumačenje. Odredba člana 1. stav 1. Zakona o radu propisuje da se ovim zakonom uređuju radni odnosi, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa i drugi odnosi po osnovu rada u Republici Srpskoj, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, dok odredba člana 2. stav 1. istog zakona propisuje da se odredbe ovog zakona primjenjuju na sve radnike koji rade na teritoriji Republike Srpske, kod domaćeg ili stranog pravnog, odnosno fizičkog lica, bez obzira na mjesto njegove registracije, odnosno državljanstvo, kao i na radnike koji su upućeni na rad u inostranstvo od poslodavca, osim ako zakonom zemlje u koju su upućeni ili međunarodnim sporazumom nije drukčije određeno, što preneseno na konkretan slučaj u vezi sa zaposlenikom tužioca K.B. koji radi na teritoriji Republike Srpske, Kancelarija BHMACH B., znači da primjena Zakona o radu, odnosno relevantne odredbe člana 111. dolazi u obzir, jer na to upućuje odredba člana 104. stav 1. Zakona o radu u institucijama BiH.

Ovom tumačenju ide u prilog nesporna okolnost da se porez i doprinosi na lična primanja zaposlenika u institucijama BiH, shodno odredbi člana 52. stav 3. Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH, obračunavaju i plaćaju primjenom zakonskih propisa prema mjestu prebivališta zaposlenog, a u slučaju K.B. je to K.D., što proizilazi iz isprava koje je tužilac dostavio u spis (obraci Poreske uprave Republike Srpske i mjesečne prijave poreza po odbitku koje je tužilac podnio za K.B. u mjestu K.D.).

Kod ovakvog stanja stvari proizilazi da nije bio osnova da se zahtjev tužioca odbije iz razloga koje je dao tuženi, a podržao nižestepeni sud, jer isti nisu zasnovani na pravilnom

tumačenju propisa, zbog čega je primjenom odredbe člana 35. stav 2. ZUS zahtjev tužioca uvažen i pobijana presuda preinačena shodno odredbi člana 40. stav 1. i 2. ZUS, jer su se ostvarili uslovi za poništenje osporenog akta iz odredbe člana 10 stav 2. istog zakona.

Bez obzira na uspjeh tužioca u sporu, stavom 2. izreke ove presude, primjenom odredbe člana 396. stav 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova spora, jer nije opredjeljeno naveo koje troškove potražuje, a što je bio dužan učiniti.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić